

Ordföranden har ordet 2001

Från VärmlandsAnor 2001:4

Så har vi då lagt ännu en riksstämma med släktforskardagar till handlingarna. Som läsaren kanske minns så erbjöd sig vår förening att anordna en bussresa till Borås. Tyvärr var det bara fyra medlemmar som anmälde sig varför det hela måste avblåsas. Varför var intresset så dåligt undrar man? Kanske någon vill höra av sig med synpunkter? Nästa år blir det Borlänge. Då kommer nog styrelsen att ordna en bussresa endast om det finns en kraftigt uttalad önskan om en sådan från medlemskåren.

Vi får många frågor från släktforskare inte bara i Värmland utan från hela övriga landet, Norge och USA. Det är brev, telefonsamtal och e-mail som duggar in i en jämn ström. Stundom får man en bestämd känsla av att ett ämne, en ort eller en person som efterfrågas faktiskt har nämnts någon gång i VärmlandsAnor. Men vilken årgång och i vilket nummer? Det är alldeles uppenbart att vi behöver ett personregister. Ett sådant är ju inte enbart till nytta för redaktören och styrelsen. Det måste ju även vara av intresse för många släktforskare. Som jämförelse kan nämnas att GF nu kommit ut med ett register på CD för Släkt och Hävd. Och Släktforskarförbundet håller på med en motsvarande sak för Släkthistoriskt Forum. I föregående nummer av VärmlandsAnor efterlyste vi medlemmar som är villiga att hjälpa till med att ta fram ett personregister för vår tidning. Några har anmält sig men vi behöver fler.

Inte alla känner till de utomordentliga möjligheterna som finns då det gäller att forska om Värmland. Arkivcentrum, d v s Värmlandsarkiv, Emigrantregistret och Folk rörelsearkivet, kommer därför att under de närmaste åren framöver gå ut och marknadsföra sig i länets samtliga kommuner. Tillsammans med arkiven kommer samtidigt även Värmlands Släktforskarförening, Lokalhistoriska föreningen, Värmlands Hembygdsförbund och Karlstads Universitet att presentera sig och visa vad de kan erbjuda i form av service och information. Tanken är att besöka två kommuner "per termin". Den första träffen av detta slag har redan ägt rum och den ägde rum på biblioteket i Forshaga. Intresset visade sig vara glädjande stort. En hel del släkt- och hembygdsforskare samt lokalhistoriskt intresserade mötte upp för att lyssna till vad vi har att erbjuda samt ställa frågor. När denna tidning når sina läsare skall nästa träff i Grums ha ägt rum. Under våren är Kristinehamn och Torsby inplanerade.

Lördagen den 20 oktober firade Norsk Slektshistorisk Forening sitt 75-årsjubileum. Jag hade äran att tillsammans med förbundsordföranden Ted Rosvall få representera Sveriges Släktforskarförbund vid jubileumsmiddagen som hölls på den anrika Gamle Logen, granne till Akershus fästning. I samband därmed tog jag naturligtvis tillfället i akt att göra reklam för vår förening. Just nu har vi cirka tusen medlemmar i vår förening varav ett 50-tal normän. Vid kaffet efter middagen fick jag kontakt med ett antal gäster som var intresserade av vår förenings verksamhet, så förhoppningsvis kanske jag värvade ytterligare några medlemmar.

Från VärmlandsAnor 2001:3

Vid det här laget är det väl många som upptäckt vilket fantastiskt hjälpmedel som *Anbytarforum* utgör. Anbytarforum finns på Internet, om det till äventyrs är någon som inte känner till detta. Här kan man ställa frågor och efterlysa anfäder och i förekommande fall få svar redan efter någon timme om det vill sig väl. Mot bakgrunden av detta kan man undra om VärmlandsAnor liksom andra släktforskartidningar framgent verkligen behöver ha en eller annan sida med "anor sökes"? Där får ju en frågeställare vänta på ett eventuellt svar i ca tre månader. Tänk om alla efterlysningar från hela Sverige i stället kunde kanaliseras till Anbytarforum! Skulle inte det vara effektivt? Här invänder naturligtvis vän av ordning och menar att alla släktforskare inte har tillgång till dator och Internet. Jo, det är förstås riktigt, men skulle man inte kunna tänka sig att föreningarna hjälpte sådana medlemmar att lägga in efterlysningar på Anbytarforum och agerade *anbytemäklare* (se där ett nytt ord)? Risken är naturligtvis att den som sitter inne med ett eventuellt svar, inte har tillgång till Internet. Men det är väl en risk man i så fall får ta.

Tyvär kan man inte komma ifrån att Anbytarforum missbrukas i viss omfattning. Ibland får man en känsla av att folk efterlyser anor som man mycket lätt kan slå upp i en kyrkbok på samma enkla sätt som man slår upp ett namn i telefonkatalogen. Så finns de som inte kan skilja på sockennamn och andra ortnamn eller som placerar en socken i fel landskap. En del frågeställare saknar helt elementära kunskaper i släktforskning och frågar om enkla saker som utförligt beskrivs i läroböcker i ämnet. Stundom önskar man att det skulle fordras ett slags körkort för att få tillträde till Anbytarforum, men det kanske är att gå för långt.

Jag kanske är överkänslig för vissa ordval som en del använder i sina efterlysningar under Anbytarforum, men jag reagerar i alla fall för några saker. Våra anfäder levde i ett synnerligen ojämnt klassamhälle. Det är ingenting som vi släktforskare kan ändra på. Att därför till exempel tala om en bondes eller torparens *fru*, som en del envisas med att göra, anser jag vara ren historieförfalskning. Det var ju bara adeln och därmed jämförbara ståndspersoner som höll sig med fruar. Alla andra fick nöja sig med *hustrur*. Likaså tycker jag det låter konstigt när man talar om en 1700-talsmänniskas *pappa* eller *mamma*.

Så till en annan sak. Från och med halvårsskiftet flyttades arv och bouppteckningar från tingsrätterna till skattemyndigheterna. Det kanske inte är alla som känner till att bouppteckningarna är offentliga handlingar och därmed inte är behäftade med sekretessregler i likhet med kyrkböckerna. Om man söker eventuellt levande okända släktingar till sig själv eller någon annan, så kan en sökväg vara att via Sveriges dödbok (CD-ROM) gå till bouppteckningen där vederbörandes arvingar finns angivna. Från den tingsrätt jag anlidade, gick det att kostnadsfritt rekvirera kopior av bouppteckningar. Man får hoppas att skattemyndigheten kan erbjuda samma utmärkta service.

På tal om service, så gnällde jag en smula i förra numret av VärmlandsAnor över SVAR:s långa leveranstider. Nu verkar det emellertid som om man börjar få ordning på torpet uppe i Ramsele. Den senaste beställningen jag gjorde kunde man leverera inom en vecka. Bravo SVAR, fortsatt så!

Från VärmlandsAnor 2001:2

De flesta släktforskartidningar har en ledare eller vad man skall kalla det för med ovanstående rubrik. När jag var både ordförande och redaktör kändes det en smula konstigt att skriva något sådant, så jag avstod. Men nu har det blivit ändring i och med att Carl-Johan Ivarsson inträtt som redaktör för vår tidning. Jag önskar Carl-Johan lycka till med redaktörskapet samtidigt som jag tackar för förtroendet att få vara ordförande i ytterligare ett år. Jag vill också hälsa Björn Grindegård, Forshaga och Sigvard Boström, Väse välkomna till styrelsen!

På den gamla goda tiden kunde man låta biblioteket faxa upp en beställning till SVAR och bara några dagar senare så fick man de åtråvärda mikrokorten i brevlådan. Ja, det hände faktiskt att man kunde få dem redan dagen därpå! Men nu tar det två eller tre veckor trots att SVAR installerat ett nytt datasystem som för övrigt gör en utskrift av beställningen som bifogas korten, vad det nu skall vara bra för. Orsaken till de långa väntetiderna sägs vara att SVAR måst minska sin arbetsstyrka eftersom man inte längre har tillgång till billiga ALU-anställda. Men bör inte utleveranserna varje dag vara lika stora som beställningarna, för annars blir ju situationen ohållbar på sikt? Och om det är så, varför inte göra en punktinsats och jobba bort kön? Kanske vi släktforskare skulle erbjuda oss att åka upp till Ramsele och hjälpa till med en sådan punktinsats? Nu har i vilket fall Sveriges Släktforskarförbund skrivit till kulturministern och påtalat detta problem och lämnat ett förslag till lösning: lägg ut hela rasket på Internet!

Vice statsministern fru Hjelm-Wallén har i riksdagen uttalat sig i positiva ordalag för socknarnas bevarande och i detta sammanhang särskilt nämnt släktforskarna. Och förbundsstyrelsen slår sig för bröstet för denna framgång. En beundransvärd helomvändning eftersom man motsatte sig vår motion i denna fråga vid riksstämman i Linköping. Men äras den som äras bör: det var vår värderade medlem Johan R:son Sjöberg som satte bollen i rullning vid vårt årsmöte förra året.

Jag hoppas att alla läst uppropet i förra numret av VärmlandsAnor gällande lokalombud. Det är angeläget att vår förening kommer ut och syns inte bara i Karlstad utan i hela Värmland. Och här kan lokalombuden spela en viktig roll. De träffar vi anordnat utanför Karlstad och nu senast i Koppom tyder på ett stort intresse för vår verksamhet ute i landsorten. Därför kommer vi nu att låta Släktforskarförbundets basutställning gå runt på biblioteken. I vintras har den varit uppsatt på stadsbiblioteket i Karlstad.

Årets släktforskar dagar med riksstämman kommer att hållas i knallarnas huvudstad Borås 24 – 26 augusti. Har du möjlighet, så åk dit, gärna med den bussresa vi ordnar om tillräckligt många anmäler sig.

För övrigt söker jag uppgifter om min ende ana med värmländsk anknytning, befallningsmannen över Värmland och Närke , Lars Andersson ,som residerade på Örebro slott någon gång i slutet av 1500-talet.
